



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 867

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 29 august 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE SENATULUI	
6.	— Decizie privind convocarea Senatului în sesiune ordinară	2
	ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR	
4.	— Decizie privind convocarea Camerei Deputaților în sesiune ordinară	2
	DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
	Decizia nr. 738 din 14 decembrie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 97 alin. (2) lit. d) și ale art. 103 alin. (2) și (3) din Codul de procedură penală cu referire la art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (1) din același act normativ	3–5
	ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI	
60.	— Ordin pentru modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei privind piața de energie electrică	6–8

ACTE ALE SENATULUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

DECIZIE

privind convocarea Senatului în sesiune ordinară

În temeiul prevederilor art. 66 alin. (1) și (3) din Constituția României, republicată, și ale art. 83 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat,

președintele Senatului d e c i d e:

Articol unic. — Se convoacă Senatul în a doua sesiune ordinară a anului 2024, în ziua de luni, 2 septembrie 2024, ora 15.00.

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București, 28 august 2024.
Nr. 6.

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

DECIZIE

privind convocarea Camerei Deputaților în sesiune ordinară

În temeiul dispozițiilor art. 66 alin. (1) și (3) din Constituția României, republicată, și ale art. 34 lit. a) din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, cu modificările ulterioare,

președintele Camerei Deputaților d e c i d e:

Articol unic. — Camera Deputaților este convocată în a doua sesiune ordinară a anului 2024, în ziua de luni, 2 septembrie 2024, ora 15.00.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
ALFRED-ROBERT SIMONIS

București, 29 august 2024.
Nr. 4.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 738

din 14 decembrie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 97 alin. (2) lit. d) și ale art. 103 alin. (2) și (3) din Codul de procedură penală cu referire la art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (1) din același act normativ

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 97 alin. (2) lit. d) și ale art. 103 alin. (2) și (3) din Codul de procedură penală cu referire la art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (1) din același act normativ, excepție ridicată de Vasile Jecu în Dosarul nr. 2.307/110/2016/a2 al Curții de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 391D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantei Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, invocă Decizia nr. 108 din 25 februarie 2020.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 14 februarie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 2.307/110/2016/a2, **Curtea de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 97 alin. (2) lit. d) și ale art. 103 alin. (2) și (3) din Codul de procedură penală cu referire la art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (1) din același act normativ**, excepție ridicată de Vasile Jecu cu ocazia soluționării apelurilor formulate împotriva sentinței pronunțate de Tribunalul Bacău prin care autorul excepției a fost condamnat pentru săvârșirea mai multor infracțiuni.

5. În **motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile procedurale criticate nu satisfac exigențele de claritate și previzibilitate, îngăduind interpretarea potrivit căreia denunțatorul devine ulterior martor, cumulând cele două calități, iar relațiile sale constituie, în aceste condiții, atât un act de sesizare a organului de urmărire penală, cât și un mijloc de probă. Arată că, potrivit dispozițiilor procesual penale, participanții în procesul penal se împart în cinci categorii, respectiv: organele judiciare, avocatul, părțile, subiecții procesuali principali și alți subiecți procesuali. Coroborând aceste prevederi cu cele ale art. 288 și următoarele

din Codul de procedură penală, autorul excepției susține că denunțatorul este participant în procesul penal, încadrabil în categoria „alți subiecți procesuali”.

6. Totodată, arată că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, noțiunea de „martor” are un înțeles autonom, având atât o accepțiune restrânsă, cât și una extinsă. Cu toate acestea, legiuitorul român nu operează această distincție în privința denunțatorului. Astfel, cumularea celor două calități — martor și denunțator — de către aceeași persoană este contrară normelor care cârmuiesc desfășurarea procesului penal și care sunt grupate pe instituții juridice, în funcție de obiectul lor de reglementare. În continuare, apreciază că rostul procesual al denunțului este încunoștințarea organului de urmărire penală despre săvârșirea unei infracțiuni, acesta neconstituind mijloc de probă, nefiind menționat ca atare de dispozițiile art. 97 alin. (2) din Codul de procedură penală. Astfel, denunțatorul nu ar trebui audiat ca martor în procesul penal, iar declarațiile sale nu ar trebui să constituie mijloace de probă.

7. Ambiguitatea caracterizează și dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, din a căror interpretare *per a contrario* rezultă că hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei se poate întemeia în măsură determinantă, printre altele, pe declarațiile oricăror martori (deci inclusiv a denunțatorilor), cu excepția martorilor protejați.

8. **Curtea de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că există multiple situații în care martorii au și interese proprii legate de procesul penal în care sunt audiați, însă toate acestea sunt rezolvate prin evaluarea în concret a valorii probatorii de către organele judiciare. Orice limitare a liberei aprecieri a declarațiilor acestor martori poate veni în coliziune cu principiul aflării adevărului, astfel că alegerea modului în care se acordă prioritate uneia dintre cele două valori constituie o chestiune de legiferare, iar nu una de constituționalitate.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 97 alin. (2) lit. d) și ale art. 103 alin. (2) și (3) din Codul de procedură penală cu referire la art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (1) din același act normativ, cu următorul conținut:

— Art. 97 alin. (2) lit. d): „(2) *Proba se obține în procesul penal prin următoarele mijloace: [...] d) declarațiile martorilor;*”;

— Art. 103 alin. (2) și (3): „(2) *În luarea deciziei asupra existenței infracțiunii și a vinovăției inculpatului instanța hotărăște motivat, cu trimitere la toate probele evaluate. Condamnarea se dispune doar atunci când instanța are convingerea că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.*

(3) *Hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați.*”;

— Art. 114 alin. (1): „*Poate fi audiată în calitate de martor orice persoană care are cunoștință despre fapte sau împrejurări de fapt care constituie probă în cauza penală.*”;

— Art. 115 alin. (1): „*Orice persoană poate fi citată și audiată în calitate de martor, cu excepția părților și a subiecților procesuali principali.*”

13. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) referitor la exigențele de claritate a legii, art. 11 referitor la dreptul internațional și dreptul intern, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și cele ale art. 47 alin. (2) referitor la dreptul la un proces echitabil din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că normele procesual penale criticate au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, fiind analizate critici identice celor formulate în prezenta cauză. Astfel, prin Decizia nr. 108 din 25 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 402 din 15 mai 2020, Decizia nr. 727 din 5 noiembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 9 martie 2020, Decizia nr. 63 din 22 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 650 din 6 august 2019, și Decizia nr. 59 din 22 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 639 din 1 august 2019, Curtea a respins, ca neîntemeiate, excepțiile de neconstituționalitate. În considerentele deciziilor precitate, Curtea a examinat criticile de neconstituționalitate ale autorilor, formulate dintr-o dublă perspectivă, și anume, pe de o parte, posibilitatea dobândirii calității de martor de către denunțator, iar, pe de altă parte, forța probantă a declarației de martor date de către denunțator.

15. Din modul de reglementare a denunțului, în diferitele acte normative citate în paragrafele 17—23 ale Deciziei nr. 63 din 22 ianuarie 2019, precitată, Curtea a constatat că reglementarea instituției denunțatorului pornește de la premisa că persoana fizică/juridică ce realizează denunțul are cunoștință de săvârșirea unor fapte care pot constitui infracțiune. Pe de altă parte, raportat la legislația în vigoare, Curtea a constatat că denunțătorii pot fi împărțiți în două grupe, după cum urmează: a) denunțători care nu au niciun beneficiu din perspectiva tragerii lor la răspundere penală; b) denunțători care au un beneficiu din perspectiva tragerii lor la răspundere penală. În

acest context, Curtea a observat că la nivelul majorității statelor europene există reglementată o obligație generală de a denunța săvârșirea sau pregătirea săvârșirii unor infracțiuni. Aceasta poate fi reglementată ca o obligație generală sau ca o obligație expresă prevăzută pentru anumite categorii de persoane.

16. În continuare, Curtea a observat că legiuitorul a reglementat expres, prin art. 115 alin. (1) din Codul de procedură penală, sfera persoanelor care pot fi martori din perspectivă procesuală, în timp ce art. 116 alin. (3) din același act normativ nu nominalizează sfera persoanelor obligate să păstreze secretul ori confidențialitatea unor fapte sau împrejurări, Curtea apreciind că în această categorie intră orice persoană fizică ce îndeplinește un serviciu public sau privat, în virtutea căruia ia cunoștință de anumite date ori informații care constituie secrete de stat, de serviciu sau profesionale, în condițiile legii. De asemenea, Curtea a observat că legiuitorul a reglementat expres, prin art. 114 alin. (3) din Codul de procedură penală, regula potrivit căreia calitatea de martor are întâietate față de calitatea de expert, cu privire la faptele și împrejurările de fapt pe care persoana le-a cunoscut înainte de a dobândi această calitate. Totodată, legiuitorul a reglementat expres situațiile în care o anumită persoană, alta decât subiecții procesuali principali sau părțile, nu poate avea calitatea de martor, în acest sens fiind, de exemplu, dispozițiile art. 461 alin. (5) din Codul de procedură penală. În același sens, potrivit art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală, pot fi audiate în calitate de martor și persoanele care au întocmit procese-verbale în temeiul art. 61 și 62 din același act normativ. Curtea a reținut, totodată, că noțiunea de „martor” are un înțeles autonom în sistemul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, independent de calificarea sa în norma națională (Hotărârea din 24 aprilie 2012, pronunțată în Cauza *Damir Sibgatullin împotriva Rusiei*, paragraful 45).

17. Plecând de la aceste premise, Curtea a reținut că ideea de bază a reglementării instituției denunțatorului este aceea că persoana fizică/juridică ce realizează denunțul are cunoștință de săvârșirea unor fapte care pot constitui infracțiune. Mai mult, Curtea a observat că, în totalitatea cazurilor, denunțul este realizat cu scopul de a acuza o persoană de săvârșirea unei infracțiuni. Astfel, Curtea a apreciat că denunțul poate constitui o „mărturie în acuzare”, cu consecința dobândirii de către denunțator a calității de „martor”.

18. În ceea ce privește forța probantă a declarației de martor date de denunțator — critica ce vizează art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală —, Curtea a observat că, potrivit art. 103 alin. (1) din Codul de procedură penală, „*Probele nu au o valoare dinainte stabilită prin lege și sunt supuse liberei aprecieri a organelor judiciare în urma evaluării tuturor probelor administrate în cauză*”. În aceste condiții, Curtea a constatat că noul Cod de procedură penală consacră, ca și legea veche, sistemul liberei aprecieri a probelor. În baza principiului liberei sau intimei convingeri a judecătorului, acesta va aprecia liber mijloacele de probă administrate în cauză, neexistând o ordine de preferință, referitor la forța probantă a acestora. Totodată, organele judiciare au dreptul să aprecieze în mod liber atât valoarea, cât și credibilitatea fiecărei probe administrate; probele nu au o valoare *a priori* stabilită de legiuitor, importanța acestora rezultând în urma aprecierii lor de către organele judiciare consecutiv analizei ansamblului materialului probatoriu administrat în mod legal și loial în cauză. În luarea deciziei asupra existenței infracțiunii și a vinovăției inculpatului, instanța hotărăște motivat, cu trimitere la toate probele evaluate.

Condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei și amânarea aplicării pedepsei se dispun doar atunci când instanța are convingerea că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

19. Curtea a observat, totodată, că legiuitorul, prin dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, a instituit unele limitări ale principiului liberei aprecieri a probelor, reglementând în acest sens că hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați. Așadar, din interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală rezultă că celelalte mijloace de probă prin care au fost obținute probe directe pot conduce autonom, în mod determinant, la pronunțarea uneia dintre soluțiile enumerate mai sus, care conțin constatarea faptului că o persoană a comis o infracțiune. În raport cu susținerile autorului excepției potrivit cărora dispozițiile anterior menționate sunt neconstituționale din perspectiva faptului că, pe lângă declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați, nu sunt menționate și declarațiile denunțătorului audiat în calitate de martor, Curtea a apreciat necesar să se stabilească scopul instituirii dispoziției de lege criticate.

20. Curtea a apreciat, luând în considerare și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, că, reglementând dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, legiuitorul a avut în vedere echitatea procesului penal în contextul existenței unor situații în care persoanele anterior menționate nu sunt prezente pentru a fi audiate într-un proces public și contradictoriu, astfel că persoana acuzată nu beneficiază de toate garanțiile procedurale, iar nu atât faptul că aceste persoane au anumite interese legate de tragerea la răspundere penală a propriei persoane. Or, din perspectiva denunțătorului, în condițiile în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege și acesta dobândește calitatea de martor protejat (în sens larg), dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală sunt pe deplin aplicabile. În cazul în care denunțătorul nu dobândește calitatea de martor protejat (în sens

larg), dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală nu sunt aplicabile, denunțătorul putând fi audiat în calitate de martor, într-o procedură publică și contradictorie, cu respectarea dispozițiilor referitoare la audierea martorilor.

21. În acest din urmă caz, Curtea a distins două situații, după cum există sau nu există un interes în obținerea unui beneficiu din perspectiva tragerii acestora la răspundere penală. Astfel, în cazul în care denunțătorul nu are niciun beneficiu din perspectiva tragerii sale la răspundere penală, declarația sa dată în calitate de martor este comparabilă, din perspectivă procesuală, cu declarația oricărui alt martor, beneficiind de același tratament. În cazul în care denunțătorul are un beneficiu din perspectiva tragerii sale la răspundere penală, fiind interesat de satisfacerea propriilor interese, apare că, din această perspectivă, poziția sa se aseamănă într-o oarecare măsură cu cea a persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente. Referitor la aceștia din urmă s-a precizat că, fiind interesați în proces, ei acționează pentru apărarea intereselor lor legitime; ca urmare, declarațiile lor în legătură cu cauza în care au calitate procesuală principală sunt, de principiu, concentrate în susținerea poziției pe care o au, ceea ce îi poate determina să facă declarații necorespunzătoare adevărului.

22. Or, spre deosebire de vechea reglementare, Codul de procedură penală a înlăturat prevederea expresă potrivit căreia declarațiile părții (persoanei) vătămate, părții civile și părții responsabile civilmente pot servi la aflarea adevărului numai în măsura în care sunt coroborate cu fapte și împrejurări ce rezultă din ansamblul probelor. Astfel, cu excepția declarațiilor prevăzute de dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, celelalte declarații au o valoare probatorie necondiționată, fiind supuse numai principiului liberei aprecieri a probelor.

23. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, considerentele și soluția deciziilor citate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Vasile Jecu în Dosarul nr. 2.307/110/2016/a2 al Curții de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie și constată că dispozițiile art. 97 alin. (2) lit. d) și ale art. 103 alin. (2) și (3) din Codul de procedură penală cu referire la art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (1) din același act normativ sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Decizia se comunică Curții de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 decembrie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marișu

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei privind piața de energie electrică

Având în vedere prevederile art. 6 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2017/2.195 al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică,

în temeiul dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 9 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. I. — Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 127/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea și pentru modificarea și abrogarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1196 din 17 decembrie 2021, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Anexa nr. 1 se modifică și se completează după cum urmează:

a) La capitolul IV, după articolul 85 se introduce o nouă secțiune, secțiunea 4.4, cu următorul titlu:

„SECȚIUNEA 4.4 Cereri elastice”

b) Articolul 86 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 86. — (1) OTS are dreptul să introducă în orice interval de decontare cereri elastice pentru energia de echilibrare, conform unei proceduri proprii, în conformitate cu:

a) Decizia ACER nr. 03/2020 privind implementarea cadrului de reglementare pentru platforma europeană de schimb pentru energia de echilibrare de restabilire a frecvenței cu activare manuală;

b) Decizia ACER nr. 08/2024 privind implementarea cadrului de reglementare pentru platforma europeană de schimb pentru energia de echilibrare de restabilire a frecvenței cu activare automată.

(2) Ofertele alternative avute în vedere de către OTS sunt conforme cu prevederile paragrafului (70) din Decizia ACER nr. 03/2020 și se bazează pe produse de echilibrare standard sau specifice — locale.

(3) Caracteristicile produselor specifice — locale sunt elaborate de OTS în conformitate cu prevederile art. 26 din Regulamentul (UE) 2017/2.195 și aprobate de ANRE în temeiul prevederilor art. 5 alin. (4) al aceluiași regulament.

(4) În perioadele de funcționare a platformei PE deconectate de la platforma europeană se respectă suplimentar următoarele reguli:

a) OTS introduce în fiecare interval de decontare cel puțin o cerere inelastică cu precizarea cantității de energie de echilibrare solicitată;

b) OTS poate introduce în fiecare interval de decontare cereri elastice cu precizarea cantității de energie de echilibrare solicitate și a prețului pe care este dispus să îl plătească;

c) prețul precizat la lit. b) nu poate fi mai mic decât prețul marginal rezultat din ordinea de merit aferentă cantității de energie solicitată prin cererea inelastică pentru energie de echilibrare la creștere, respectiv mai mare decât prețul marginal rezultat din ordinea de merit aferentă cantității de energie solicitată prin cererea inelastică pentru energie de echilibrare la reducere pentru intervalul de decontare respectiv.

(5) În vederea folosirii eficiente a rezervelor de energie de echilibrare, asigurării transparenței și a optimizării costurilor cu echilibrarea sistemului, OTS publică datele prevăzute la art. 12 din Regulamentul (UE) 2017/2.195 cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 543/2013 și ale art. 50 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2019/943.

(6) În ziua următoare zilei de livrare, OTS publică cel puțin următoarele informații:

a) prețurile oferite de fiecare participant la PE pentru fiecare interval de decontare din ziua precedentă pe tipuri de rezerve, atât la creștere, cât și la scădere;

b) cantitatea și prețul de achiziție al energiei de echilibrare pe fiecare interval de decontare și tip de rezervă.”

2. Anexa nr. 2 se modifică după cum urmează:

a) Articolul 136 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 136. — (1) Perioada de timp necesară efectuării probelor pentru punerea în funcțiune a unui loc de producere/loc de consum și producere, inclusiv a instalațiilor de stocare, noi sau re tehnologizate, denumită în continuare *perioada de probe*, este intervalul de timp cuprins între momentul primei puneri sub tensiune pentru perioada de probe și data finalizării probelor conform programului de probe/teste convenit între solicitant și operatorul de rețea.

(2) În funcție de categoria de clasificare a unităților generatoare și a centralelor electrice explicitată în cadrul Ordinului președintelui ANRE nr. 79/2016 pentru aprobarea clasificării unităților generatoare și a centralelor electrice, durata perioadei de probe este:

a) pentru instalațiile de categorie A, de cel mult 6 luni calendaristice de la data primei puneri sub tensiune;

b) pentru instalațiile de categorie B și C, de cel mult 12 luni calendaristice de la data primei puneri sub tensiune;

c) pentru instalațiile de categorie D, de cel mult 24 de luni de la data primei puneri sub tensiune. Operatorul de rețea relevant poate să stabilească o perioadă de probe mai scurtă. O prelungire a perioadei se poate acorda de către operatorul de rețea relevant numai în cazul în care gestionarul instalației de producere a energiei electrice a înregistrat progrese semnificative în direcția realizării conformității integrale. Chestiunile nesoluționate trebuie să fie clar identificate în momentul depunerii cererii de prelungire.

(3) La solicitarea gestionarului care pune în funcțiune un loc de producere/loc de consum și producere, inclusiv instalații de stocare, noi sau re tehnologizate, operatorul de rețea transmite OTS data de la care începe să se deruleze programul de probe.

(4) La data finalizării probelor prevăzute în programul de probe/teste prevăzute la alin. (1), utilizatorul are obligația să se înscrie ca PRE pentru a putea deveni participant la piața de energie electrică, iar locurile de producere/locurile de consum și producere, inclusiv instalațiile de stocare, noi sau re tehnologizate, se deconectează de la rețea și rămân deconectate până la momentul înscrierii ca PRE.

(5) Utilizatorul nu efectuează probe de funcționare în perioada zilelor libere și a sărbătorilor legale și are obligația să informeze operatorul de rețea relevant și OTS cu privire la finalizarea probelor.”

b) Articolul 137 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 137. — Persoana fizică/juridică care pune în funcțiune un loc de producere/loc de consum și producere, inclusiv instalații de stocare, noi sau re tehnologizate, efectuează probele de funcționare pentru capacitatea respectivă, cu respectarea prevederilor din Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin ordin al președintelui ANRE, și a cadrului de reglementare aferent echilibrării SEN.”

c) Articolul 138 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 138. — Pentru punerea în funcțiune a capacităților prevăzute la art. 137 se aplică următoarele prevederi:

a) pentru punerea în funcțiune a locului de producere/locului de consum și producere, inclusiv a instalațiilor de stocare, noi sau re tehnologizate, persoana fizică/juridică întreprinde demersurile necesare conform cadrului de reglementare în vigoare pentru înscrierea la OTS ca PRE provizorie pe perioada de probe;

b) pe perioada de probe, persoana fizică/juridică nu transmite oferte pe PE aferente locului de producere/locului de consum și producere, inclusiv instalațiilor de stocare, noi sau re tehnologizate.”

d) Articolul 139 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 139. — PRE prevăzută la art. 138 notifică zilnic OTS producția planificată a locului de producere/locului de consum și producere, inclusiv a instalațiilor de stocare, noi sau re tehnologizate, aflate în perioada de probe, în conformitate cu programul de probe aprobat de operatorii de rețea; prin derogare de la prevederile cap. III, PRE din care face parte capacitatea de producere/instalația de stocare prevăzută la art. 138 realizează notificări de program în dezechilibru, corespunzător programului de probe al respectivei capacități.”

e) Articolul 140 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 140. — Pentru energia electrică produsă în perioada de probe și livrată în SEN, persoana fizică/juridică care pune în funcțiune locul de producere/locul de consum și producere, inclusiv instalațiile de stocare, noi sau re tehnologizate, prevăzute la art. 137, primește de la OTS valoarea cea mai mică dintre prețul de închidere al PZU din fiecare interval de decontare a dezechilibrului și valoarea de 400 de lei, dacă prețul în intervalul respectiv este pozitiv; dacă prețul în intervalul respectiv este negativ, producătorul va plăti la OTS, la respectivul preț, contravaloarea energiei electrice produse în acel interval și livrate în SEN.”

f) Articolul 246 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 246. — În cazul nerespectării termenelor de emitere, contestare, verificare, corectare și postare și/sau publicare a notelor de regularizare sau a notelor de informare pentru decontare prevăzute în prezentul regulament, operatorii sunt obligați să sesizeze în scris ANRE în termen de 3 zile lucrătoare de la data constatării acestor abateri. În această situație toți participanții la piață sunt informați operativ, printr-un mesaj

publicat pe platforma PE, cu privire la faptul că decontarea se va face pe baza valorilor măsurate aprobate, la motivele care au condus la situația respectivă și la noul termen la care se vor afișa notele de informare și de regularizare. Termenele stabilite în cadrul procesului pentru verificarea notelor de informare/regularizare, contestare și/sau refacere a acestora rămân aceleași.”

Art. II. — Anexa la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 59/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 517 și 517 bis din 19 august 2013, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— Articolul 49 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 49. — (1) Operatorul de rețea are obligația să mențină sub tensiune instalațiile de utilizare ale locurilor de consum/sistemelor HVDC doar în perioadele de timp cuprinse în programul de probe, până la îndeplinirea condițiilor de punere sub tensiune finală, dar nu mai mult de 24 de luni de la data primei puneri sub tensiune.

(2) Operatorul de rețea are obligația să mențină sub tensiune instalațiile de utilizare ale locurilor de producere/locurilor de consum și producere, inclusiv instalațiile de stocare, noi sau re tehnologizate, doar în perioadele de timp cuprinse în programul de probe/teste, până la îndeplinirea condițiilor de punere sub tensiune finală, cu respectarea perioadelor prevăzute în art. 136 din anexa nr. 2 la Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021, cu modificările și completările ulterioare, pentru fiecare categorie de clasificare a unităților generatoare și a centralelor electrice.”

Art. III. — Anexa la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 51/2019 privind aprobarea Procedurii de notificare pentru racordarea unităților generatoare și de verificare a conformității unităților generatoare cu cerințele tehnice privind racordarea unităților generatoare la rețelele electrice de interes public, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 318 și 318 bis din 23 aprilie 2019, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 29, alineatele (3) și (4) se abrogă.

2. Articolul 30 se abrogă.

3. La articolul 48, alineatele (3) și (4) se abrogă.

4. Articolul 49 se abrogă.

5. La articolul 82, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 82. — (1) Gestionarul instalației de producere a energiei electrice menține statutul NFP pe aceeași durată ca a perioadei de probe prevăzute în art. 136 din anexa nr. 2 la Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021, cu modificările și completările ulterioare, pentru fiecare categorie de clasificare a unităților generatoare și a centralelor electrice aflate în perioada de probe.

(2) Operatorul de rețea în rețeaua căruia se racordează instalațiile de producere a energiei electrice poate să prevadă o perioadă mai scurtă a NFP.”

Art. IV. — Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2022 pentru aprobarea contractelor-cadru de racordare la rețelele electrice de interes public, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 781 din 5 august 2022, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La anexa nr. 1 punctul 9, litera p) se modifică și va avea următorul cuprins:

„p) menținerea sub tensiune a instalațiilor utilizatorului pe perioada realizării probelor de punere în funcțiune în conformitate cu prevederile art. 49 din Regulamentul privind

racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 59/2013, cu modificările și completările ulterioare.^{13), 22)}”

2. La anexa nr. 2 punctul 9, litera o) se modifică și va avea următorul cuprins:

„o) menținerea sub tensiune a instalațiilor utilizatorului pe perioada realizării probelor de punere în funcțiune în conformitate cu prevederile art. 49 din Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 59/2013^{11), 21)}”.

Art. V. — Operatorii de rețea transmit furnizorilor de energie electrică valorile măsurate cumulate ale energiei consumate în cadrul locurilor de consum, respectiv ale energiei consumate și a celei injectate în rețea în cazul locurilor de producere și consum aferente clienților finali din portofoliul acestora

integrați în sisteme de măsurare inteligentă, pentru ziua D-1, până la ora 10.00 a zilei de livrare D, în baza unei proceduri elaborate în comun de operatorii de rețea.

Art. VI. — Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. VII. — Direcțiile de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. VIII. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 septembrie 2024.

Art. IX. — Prevederile art. I—IV ale prezentului ordin se aplică de la data de 1 octombrie 2024, iar prevederile art. V se aplică de la data de 1 ianuarie 2025.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
George-Sergiu Niculescu

București, 28 august 2024.
Nr. 60.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

